

**HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA OBRANU**

D.E.U. br. 22 / 007

KLASA: 022-03/22-01/87
URBROJ: 6521-26-22-01
Zagreb, 7. srpnja 2022.

**PREDSJEDNIK ODBORA ZA
EUROPSKE POSLOVE**

**PREDMET: Mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe
Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa Unije za sigurnu
povezivost za razdoblje 2023.-2027. COM (2022) 57, D.E.U. br. 22/007;**

Odbor za obranu Hrvatskoga sabora, na 26. sjednici održanoj 7. srpnja 2022. godine, razmotrio je **Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa Unije za sigurnu povezivost za razdoblje 2023.-2027. COM (2022) 57, D.E.U. br. 22/007**, koje je, sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora Odbor za europske prosljedio Odboru za obranu, aktom od 2. lipnja 2022. godine.

Europska komisija je predmetni Prijedlog uredbe objavila 15. veljače 2022., u sklopu inicijative „Izgradnja globalnog i sigurnog svemirskog komunikacijskog sustava EU-a“ iz Programa rada Europske komisije za 2022. godinu te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom: KLASA: 022-03/22-07/170, URBROJ: 50301-21/06-22-4 na sjednici održanoj 10. svibnja 2022.

Predstavnik Ministarstva znanosti i obrazovanja uvodno je naveo da postoji sve veća potražnja državnih aktera u Uniji za sigurnim i pouzdanim uslugama satelitskih komunikacija, posebice zato jer su one jedina održiva opcija u situacijama u kojima zemaljski komunikacijski sustavi ne postoje ili u kojima su ti sustavi poremećeni ili nepouzdana. Cilj Prijedloga uredbe je uspostaviti sustav Unije za sigurne satelitske komunikacije kojima se osigurava pružanje sigurnih, fleksibilnih i otpornih satelitskih komunikacijskih usluga na globalnoj razini za državna tijela Unije i država članica. Program bi također trebao omogućiti privatnom sektoru pružanje komercijalnih usluga, kroz model javno-privatnog partnerstva. Na taj način bi se omogućilo da se nadogradi postojeća tehnološka i infrastrukturna baza satelitskih komunikacija EU-a te da se pruže pouzdane i inovativne usluge za državne potrebe, a privatni partner imao bi priliku dopuniti infrastrukturu Programa dodatnim mogućnostima za pružanje komercijalnih usluga dodatnim vlastitim ulaganjima. Predloženi Program je u skladu s postojećom svemirskom politikom EU-a, a temelji se na EU-ovoj komponenti GOVSATCOM Svemirskog programa Unije.

Programom bi se povećao svemirski kapacitet EU-a, koji se trenutno sastoji od sustava EU-a za satelitsku navigaciju i promatranje Zemlje, Galilea i Copernicusa, kao i od kapaciteta za nadzor i praćenje u svemiru.

Satelitske komunikacije podrazumijevaju potpunu pokrivenost koja nadopunjuje zemaljske mreže i može osigurati nesmetanu digitalnu komunikaciju u područjima u kojima nema zemaljskih mreža (npr. oceani, letovi ili udaljene lokacije/otoci).

Europska komisija je istaknula da su četiri glavna cilja nove inicijative za sigurnu povezivost – osigurati povezivanje svuda u Europi, osigurati pouzdan i siguran sustav, jačati autonomiju Europe te unaprijediti pozicioniranje Europe u geopolitičkom smislu.

Posebni ciljevi Programa nastoje poboljšati otpornost komunikacijskih usluga Unije, pridonijeti kibernetičkoj otpornosti proaktivnom i reaktivnom obranom, integrirati svemirski i povezani zemaljski segment europske kvantne komunikacijske infrastrukture, proširiti sposobnosti i usluge ostalih komponenti Svemirskog programa Unije, poticati uvođenje inovativnih i disruptivnih tehnologija i omogućiti daljnji razvoj brze širokopojasne povezivosti u cijeloj Uniji.

Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 1.1.2023. do 31.12. 2027. iznosi 1,6 milijardi € u tekućim cijenama, od čega je za Sigurnost i obranu klaster 13 Obrana planirano 500 milijuna €.

Republika Hrvatska smatra da inicijativa predstavlja važan korak u razvoju europskog svemirskog sektora, ali da je potrebno jasno definirati različite uloge unutar predložene inicijative kao i pravne odrednice vlasnika sustava infrastrukture.

Republika Hrvatska je zatražila pojašnjenja u pogledu vlasništva, praćenja i jačeg otvaranja inicijative netradicionalnim akterima u sektoru svemira. U odnosu na provedbu aktivnosti Hrvatska drži da je potrebno u članku 4., uvrstiti jasnu referencu na praćenje aktivnosti. Vežano uz članak 11. (proračun) da je potrebno jasno limitirati financiranje iz Okvirnog programa za istraživanje i inovacije – Obzor Europa, na maksimalni mogući iznos i isključivo na klaster 4 (Digitalizacija, industrija, svemir). Nadalje, u odnosu na pitanje proračuna RH je zatražila dodatna pojašnjenja u odnosu na nacionalni doprinos inicijativi Europske kvantne komunikacijske infrastrukture (EuroQCI) te zatražila odgovor smatra li se nacionalni doprinos inicijativi EuroQCI nacionalnom doprinosu Programu, na što je EK odgovorila niječno.

Republika Hrvatske podržava usvajanje predloženih sadržajnih odredbi novog prijedloga.

Odbor za obranu je, bez rasprave, jednoglasno (sa sedam glasova „za“) donio sljedeće

MIŠLJENJE

Podržava se Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa Unije za sigurnu povezivost za razdoblje 2023.-2027. COM (2022) 57, D.E.U. br. 22/007

PREDSJEDNIK ODBORA
Franco Vidović

